

การสร้างกระบวนการทางความคิด (Mindset) สำหรับบุคลากร ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

พวงชมพู โจนส์

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น นับเป็นแหล่งเรียนรู้ในระบบของผู้เรียนก่อนที่ จะก้าวสู่โลกของการทำงาน ดังนั้น การฝึก การเป็นผู้สร้างกระบวนการทางความคิด (Mindset) ของบุคลากรในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้บุคคลเหล่านี้จะสามารถนำ (Coach) ผู้เรียนให้มีกระบวนการทางความคิดแบบ เติบโต (Growth mindset) ได้

การฝึกการเป็นผู้สร้างกระบวนการทางความคิด (Mindset) ของบุคลากรในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

Dweck (2012) ได้ศึกษาไว้ว่า Mindset คือ กรอบความคิด หรือกระบวนการทางความคิด เป็นความเชื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมที่ฝังอยู่ในตัวมนุษย์แต่ไม่ได้แสดงออกชัดเจนเหมือนความเชื่อจาก ภายนอก Mindset จะทำหน้าที่ประมวลความคิดทั้งหมดที่ไหลมาจากปัจจัยภายนอกเป็นศูนย์กลาง การประมวลความคิดทั้งหมดที่ไหลเข้ามาจากปัจจัยภายนอก และส่งผลไปตามกลไกภายใน ให้ผลผลิต คือ การกระทำต่างๆ ของมนุษย์ Mindset เป็นความเชื่อ หรือความคิดที่ส่งผลถึงพฤติกรรม และทัศนคติ ประสบการณ์ต่างๆ ที่เราได้รับ (Input) จะส่งผลต่อกรอบความคิด (Mindset) และทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงพัฒนามุมมองต่างๆ ของตัวเรา (Perspective) Mindset จึงเป็นส่วนสำคัญอย่างมากต่อการ พัฒนาศักยภาพของคนเราทุกคน ในทุกเพศทุกวัย เพราะ Mindset เป็นตัวขับเคลื่อนในทุกแง่มุมของชีวิต ทั้งจากงานไปสู่กีฬา จากความสัมพันธ์ไปสู่ครอบครัว จนการเป็นพ่อแม่ รวมทั้งการศึกษาทุกคน จึงสามารถที่จะใช้ Mindset ในการบรรลุผลลัพธ์ตามที่ต้องการได้โดยไม่ต้องเป็นอัจฉริยะหรือ มีพรสวรรค์ ทั้งในด้าน คนตรี วรรณกรรม วิทยาศาสตร์ กีฬา หรือแม้แต่ในทางธุรกิจและสิ่งสำคัญ คือ เราสามารถเปลี่ยนกรอบความคิดในช่วงไหนของชีวิตก็ได้ เพื่อที่จะประสบความสำเร็จ และได้รับความพึงพอใจอย่างแท้จริง

Dweck (2012) ผู้คิดค้นทฤษฎีเรื่อง Mindset ได้แบ่งประเภทของ Mindset เป็น 2 แบบด้วยกัน ได้แก่

- 1) กรอบความคิดแบบยึดติด (Fix mindset) คนที่มีกรอบแนวคิดแบบยึดติด จะมีความเชื่อว่า ความฉลาด ทักษะ ความสามารถ ของบุคคลไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ มักจะหลีกเลี่ยงงานที่ท้าทาย ปัญหาต่างๆ กลัวว่าทำไม่ได้แล้วจะดูโง่ และมักให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ คุณสมบัติเด่น เช่น ต้องฉลาด ต้องเก่ง เป็นต้น
- 2) กรอบความคิดแบบเติบโต (Growth mindset) คนที่มีกรอบแนวคิดแบบเติบโต จะมีความเชื่อว่า ความฉลาด และความสามารถสร้างได้ด้วยการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับความพยายาม ชอบปัญหาท้าทาย มองว่าเป็นโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนา

จากการศึกษาของ Dweck (2012) ยังพบว่าคนที่มี Growth mindset มักจะมีความกระตือรือร้น ใฝ่ใจกับงานที่ทำ สนุกกับการแก้ปัญหา สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทาย และมักประสบความสำเร็จกับสิ่งที่ทำเพราะเชื่อว่าความสามารถสร้างได้ จึงตั้งใจทำงานเต็มที่และพร้อมเรียนรู้เพื่อก้าวข้ามอุปสรรคที่เจอ ส่วนคนที่มี Fix mindset มักมีโอกาประสบความสำเร็จน้อยกว่าเพราะยึดติดว่าทักษะของบุคคลเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ความตั้งใจในการทำงานของคนกลุ่มนี้มักจะต่ำ หลบเลี่ยงอุปสรรคและขาดการเรียนรู้ วิธีการสร้าง พัฒนา หรือปรับเปลี่ยน กระบวนการทางความคิด (Mindset) มีวิธีการดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบ อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญที่จะทำให้สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาบรรลุถึงจุดหมายในการศึกษาเพื่อสร้าง พัฒนา หรือปรับเปลี่ยน กระบวนการทางความคิดนั้น บุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรสายวิชาการหรือสายสนับสนุน จะต้องเริ่มจากการฝึกและพัฒนาตัวเองก่อน โดยควรมีคุณสมบัติหลัก 3 ประการ ดังภาพที่ 1 เพื่อเตรียมพร้อมการเป็นผู้สร้างกระบวนการทางความคิด (Mindset) ให้กับผู้เรียน

ภาพที่ 1 คุณสมบัติของการเป็นผู้สร้างกระบวนการทางความคิด (Mindset) ให้กับผู้เรียน

ฝึกการเป็นผู้ให้บริการที่มีกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth mindset)

บุคลากรในสถาบันการศึกษา ควรมีกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth mindset) ต้องเป็นผู้สนุกกับการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีมุมมองที่หลากหลาย สามารถจัดเป็นกระบวนการที่นำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียนได้ Mindset ของเรานั้น เกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับตัวเรา เป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคนที่เกิดมาจากประสบการณ์ที่ผ่านมตลอดชีวิตของคนเรา ซึ่งจะส่งผลให้เรารู้สึกดีใจและมีพฤติกรรมต่อเรื่องต่างๆ ที่แตกต่างกันออกไป เป็นเรื่องของความคิด ที่ส่งผลให้เรามีพฤติกรรมตามประสบการณ์ที่ได้รับมา และเราจะไม่รู้ตัวเนื่องจากมันอยู่ในจิตใต้สำนึกจิตส่วนนี้เราควบคุมไม่ได้ ไม่รับรู้ถึงการมีอยู่ แต่ทรงอิทธิพลมาก เช่น ถ้าเราคิดว่าเราเป็นคนเก่ง แต่มี Mindset ว่าเราไม่เก่ง เราก็อาจจะไม่เก่งไปตลอดชีวิต อิทธิพลของ Mindset สามารถเปลี่ยนชีวิตได้ ดังนั้น ถ้าปรับ Mindset ได้ชีวิตก็เปลี่ยน เราอาจจะเก่งขึ้นได้ ร่ำรวยขึ้นได้ ประสบความสำเร็จได้ มีความสุขได้ เป็นต้น กระบวนการสร้าง Mindset นั้นประกอบไปด้วย สิ่งนำเข้า (Input) ซึ่งอาจจะเป็นประสบการณ์ที่เคยพบมา Mindset เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมซึ่งจะอยู่ในตัวของเรา และเมื่อมีเรื่องหนึ่งๆ ผ่านเข้ามา เราก็จะมองโดยใช้มุมมอง (Perspective) ของเรา และเราจะเข้าใจกับสิ่งนั้นๆ ตาม Paradigm ที่เรามีแต่ก็จะตอบสนองพฤติกรรมตาม Mindset ที่ได้ปรับเปลี่ยนไป ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กระบวนการการสร้าง Mindset

Mindset นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาได้แน่นอน วิธีการง่ายๆ ในการปรับ Mindset สามารถใช้กรอบของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมาเป็นแนวทาง คือการใช้สภาพแวดล้อมมาเป็นตัวช่วยปรับ เช่น การจัดบ้าน ที่ทำงาน การจัดการเวลาใหม่ การอ่านหนังสือ การคบเพื่อน การเข้าสังคม ฯลฯ คือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในแต่ละวันของเราให้เอื้อต่อสิ่งที่เราอยากจะเป็น ซึ่งเป็นลักษณะการหลอกหรือสะกดจิตตัวเอง ให้คิดเหมือนที่เราเป็นแบบนั้นแบบนี้ ขึ้นแรกเราจะเกิดสภาวะชั่วคราว และเมื่อเราเริ่มทำพฤติกรรมต่างๆ ที่เราต้องการแล้วมันส่งผลลัพธ์ที่เราพอใจ เราก็จะเกิดแรงจูงใจให้กระทำอย่างต่อเนื่อง ก็จะเป็นสภาวะถาวรขึ้นมา การปรับ Mindset ไม่ใช่เรื่องยาก เพียงแต่คนเราโดยทั่วไปมักติดกับดักทางความคิดเดิมๆ เลยไม่กล้าเปลี่ยนแปลง ในความเป็นจริงนั้น เราไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง

อะไรแบบทันทีแต่เราแค่เริ่มลงมือทำอย่างละนิดทีละหน่อยวันละน้อยแต่ทำทุกบ่อยๆเราก็จะเรียนรู้กันไป
ได้เองแต่ที่มันไม่ไปไหนเพราะได้แต่แค่คิดแต่ไม่ยอมลงมือทำ การปรับ Mindset ใหม่ของเรา โดยมี
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 องค์ประกอบปรับเปลี่ยน Mindset

จากภาพที่ 3 จะเห็นได้ว่าการปรับเปลี่ยน Mindset เพื่อให้เกิดมุมมองใหม่ในชีวิตของเรา
อย่างไรให้ประสบความสำเร็จ นั้นมีองค์ประกอบอยู่ 5 อย่างได้แก่

1) หยุดเปรียบเทียบ

บางครั้งคุณมักจะคอยเปรียบเทียบว่า คนอื่นดีกว่า รวยกว่า เก่งกว่า จนลืมหยุดมองข้อดีที่ตัวเอง
มีอยู่ หลายคนภูมิใจ มุ่งเน้นถึงความสำเร็จ และมีความสุขกับความสำเร็จของตนเอง ไม่อิจฉา หรือคอย
เปรียบเทียบกับใคร ชีวิตก็มีความสุขดี เราต้องหยุดน้อยเนื้อต่ำใจ และหยุดเปรียบเทียบตัวเองกับคนอื่น
ตลอดเวลา แล้วหันมามองข้อดีของตัวเองบ้าง

2) ทุกอย่างไม่จำเป็นต้องสมบูรณ์แบบ

ความสมบูรณ์แบบ (Perfectionism) เป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่งที่เกิดกันความสำเร็จเมื่อเรา
ยึดคิดว่าความสำเร็จคือการบรรลุ 100% ทำให้บางครั้งเราอาจต้องเหนื่อยและ ปล่อยละเลยการทำสิ่งนั้นไป

เมื่อเราคิดว่ามันคงไม่มีทางทำให้สมบูรณ์แบบได้ ลองเปลี่ยนความคิดเป็น เราจะทำให้ดีที่สุด ทุกอย่างอาจไม่สามารถดีเยี่ยมได้ 100% เพียงแต่เราได้พยายามทำให้ดีที่สุดแล้ว หากมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้นก็พยายามที่จะหาทางแก้ไขให้ผ่านพ้นไปได้แต่ละจุด ถ้าคิดได้แบบนี้ เราจะสนุกกับการเผชิญหน้าต่ออุปสรรคและมีความสุขในความสำเร็จของของตัวเอง

3) หาหลักฐานเสริมความคิด

เมื่อใดก็ตามที่เราคิดว่า เราทำไม่ได้ เราไม่มีศักยภาพพอที่จะทำมันสำเร็จ เราต้องหยุดความคิดนี้ เราต้องหาหลักฐานมายืนยันความคิดด้านลบของเราให้ได้ ว่าเราทำมันไม่ได้จริงหรือและทำไม่ได้เพราะอะไร บางครั้งเรามักคิดว่าเราทำมันไม่ได้หรือทำมันไม่ดี เช่น เวลาไปนำเสนองานแล้วเห็นผู้ฟังเงิบ เลยคิดไปเองว่าผู้ฟังไม่ชอบงานของเรา แต่ความจริงแล้วเขาอาจไม่ได้ใส่ใจ หรืออาจไม่มีใครให้ข้อเสนอแนะในสิ่งที่เรานำเสนอเท่านั้น ซึ่งเป็นลักษณะของคนที่ชอบคิดไปเอง

4) ให้คำจำกัดความใหม่ของคำว่าผิดพลาด

การกลัวความผิดพลาด ทำให้เราหลายๆคนไม่กล้าออกจากพื้นที่ปลอดภัย (Comfort zones) ไม่กล้าที่จะเสี่ยง หรือ ลองทำอะไรใหม่ๆ เพราะกลัวว่าทำไปแล้วจะไม่ประสบความสำเร็จ หรือไม่แน่ใจว่าทำแล้วจะดีหรือเปล่า หากเราให้คำจำกัดความของความ “ผิดพลาด” โดยเปลี่ยนเป็นคำว่า “บทเรียน” เราจะสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมในแต่ละก้าวของชีวิต เมื่อความผิดพลาดกลายเป็นบทเรียนเป็นครูสอนเราให้เรียนรู้และเติบโตอย่างมั่นคงขึ้น

5) อย่าสนใจความคิดของคนอื่นมากเกินไป

ในโลกเราปัจจุบัน มีทั้งคนที่หวังดี และไม่หวังดีกับเรา ถ้าเรามัวแต่สนใจทุกคน โดยเฉพาะใส่ใจคำพูดของคนที่ไม่หวังดีกับเรา อาจทำให้เรามีอุปสรรคในการตัดสินใจและความก้าวหน้าได้ เพราะฉะนั้น อย่าให้ใคร มามีอำนาจการตัดสินใจเหนือตัวเราเอง และต้องมั่นใจว่าสิ่งที่เราตัดสินใจทำไม่ทำให้คนหรือสังคมรอบด้านเดือดร้อนเช่นกัน ถ้าเรามัวแต่สนใจคำพูด ความรู้สึกของทุกคนรอบตัวเรามากเกินไปอาจทำให้เราไม่เหลือความเป็นตัวเองเลย เราต้องใส่ใจ สนใจโลกภายนอก เพียงแต่ ควรสนใจในสิ่งที่เราสนใจ และเลิกสนใจในสิ่งที่ไม่ควรสนใจ การเริ่มเปลี่ยนความคิดของตัวเอง ชีวิตจะเปลี่ยนไป เราจะมีความสุขในการดำเนินชีวิตมากขึ้น ทั้งชีวิตส่วนตัว และชีวิตการทำงานซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรมต่างเพื่อสร้าง Mindset ให้คนอื่นได้ด้วย

มีทักษะการสื่อสารที่ดี (Good communication skills)

ทักษะการสื่อสารที่ดีเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่บุคลากรในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องมี เพื่อเตรียมพร้อมการเป็นผู้สร้างกระบวนการทางความคิด (Mindset) ให้กับผู้เรียน การสื่อสาร (communication) คือ กระบวนการในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมหรือในกลุ่ม เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดเวลาระหว่างผู้เกี่ยวข้อง โดยตั้งใจ (รู้ตัว) และไม่ตั้งใจ (ไม่รู้ตัว) และโดยที่แต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องจะเป็นทั้งผู้ส่งสารและรับสารไปด้วยกัน และในเวลาเดียวกัน ในลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) เช่น ผู้บริหารในฐานะผู้ส่งสารพูดคุยกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล หรือกับทั้งทีมงาน เป็นการสื่อสารความคิดของผู้บริหารที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ขณะเดียวกันผู้บริหารก็เป็นผู้รับสารที่ผู้ใต้บังคับบัญชาส่งกลับมาในรูปแบบของสีหน้า แววตา ท่าทาง หรือคำพูด ที่สะท้อนถึงความคิดและความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้บริหาร ผู้สื่อสารที่ดีจึงต้องเป็นทั้งผู้ส่งสารที่ดี และผู้รับสารที่ดีในเวลาเดียวกัน (ชนู ชาติชนานนท์, 2552).

กระบวนการสื่อสารมีหลายรูปแบบ ที่ใช้บ่อย ได้แก่ การสื่อสารโดยใช้เสียง (Voice communication) เช่น การพูด การร้องเพลง การอุทาน การพูด (Verbal communication) เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารโดยเสียง กระบวนการสื่อสารอีกแบบ ที่ใช้มากและสำคัญกว่าการใช้เสียงคือการสื่อสารด้วยภาษากาย (Physical or non-verbal communication) เช่น การแสดงสีหน้า ท่าทาง การเคลื่อนไหวร่างกาย การวางระยะห่างระหว่างบุคคล เป็นต้น วิธีการสื่อสารด้วยภาษากายเหล่านี้ สามารถสะท้อนความคิดและความรู้สึกภายในของผู้ส่งสารได้อย่างเที่ยงตรงกว่าการใช้คำพูดในปัจจุบันมีการสื่อสารรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านทางตัวหนังสือ ได้แก่ การเขียนจดหมาย เขียนข่าว หรือเขียนบทความในหนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น การสื่อสารโดยระบบคอมพิวเตอร์ เช่น ผ่าน e-mail website และ เครือข่ายทางสังคมรูปแบบ (Social network) ต่างๆ เป็นต้น อีกรูปแบบหนึ่งคือการสื่อสารผ่านงานศิลป์ เช่น การวาดภาพ งานปั้น และดนตรี เป็นต้น การสื่อสารในกลุ่มเหล่านี้ บางส่วนก็มีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว (One way communication) เช่น การเขียนจดหมาย การเขียนบทความลงในสิ่งพิมพ์ ภาพวาด บางส่วนก็ระหว่างการเป็นการสื่อสารทางเดียว และการสื่อสารสองทาง เช่น การสื่อสารโต้ตอบกันผ่าน website ที่แต่ละฝ่ายติดต่อกันผ่านข้อความบนหน้าคอมพิวเตอร์ โดยอาจมีภาพและเสียงประกอบ อย่างไรก็ตาม การสื่อสารในกลุ่มนี้ มีข้อจำกัดหลายอย่าง หากต้องการสื่อความเข้าใจกันได้โดยสมบูรณ์ เมื่อเทียบกับการสื่อสารสองทางโดยการใช้เสียงและภาษากายประกอบ

องค์ประกอบที่มีผลต่อการสื่อสาร

องค์ประกอบที่มีผลต่อการสื่อสารนั้น มีด้วยกัน 4 องค์ประกอบ ดังแสดงในภาพที่ 10

ภาพที่ 4 องค์ประกอบที่มีผลต่อการสื่อสาร

- 1) ความพร้อมของผู้ส่งและผู้รับสาร : ผู้ส่งและผู้รับสารต้องมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้าน สติปัญญา
  - ด้านร่างกาย ต้องพร้อม ไม่เจ็บป่วย พิการอ่อนเพลีย หิวเกิน อิ่มเกิน สมองและระบบประสาท ทำงานเป็นปกติ เป็นต้น
  - ด้านจิตใจและอารมณ์ อยู่ในสภาวะสุขสบายตามสมควร ไม่เครียดมาก ไม่วิตกกังวล ฟู้งซ่าน หวาดระแวง ไม่ถูกรบกวนงำด้วยอารมณ์ที่รุนแรง หรือด้วยความคิดที่มีอคติ
  - ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมควรอยู่ในสภาวะที่เอื้ออำนวย ไม่มีสภาพของความกดดันมาก

- ด้านสติปัญญาผู้สื่อสารควรมีความรู้ความเข้าใจ ในวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้น เข้าใจการใช้ภาษาทั้งภาษาพูด ภาษากาย เข้าใจและรู้กระบวนการสื่อสาร เป็นต้น
- 2) สภาพของสื่อ สื่อที่ดีควรมีลักษณะง่าย สั้น ไม่ซับซ้อน ใช้ภาษาและท่าทางที่เข้าใจกัน บนพื้นฐานทางสังคมประเพณีวัฒนธรรมที่คล้ายๆ กัน มีการเรียบเรียงออกมาอย่างเป็นระบบ เป็นต้น
- 3) กระบวนการสื่อสาร สื่อไม่ว่าในรูปของเสียง คำพูด หรือภาษากาย ควรแสดงออกมาโดยชัดเจน สามารถส่ง และรับสารได้ไม่ยาก เหมาะสมกับเนื้อหา เหตุการณ์ และโอกาส เช่น พูดชัด มองเห็นได้ชัดเจน มีการเคลื่อนไหวร่างกายที่สอดคล้องกัน เป็นต้น
- 4) สัมพันธภาพ สัมพันธภาพที่ดีต่อกันเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าผู้ส่งและผู้รับสื่อมีสัมพันธภาพต่อกัน โดยเหมาะสม การสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งสองก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ธนู ชาติชนานนท์, 2552).

เข้าใจผู้เรียน (Understanding learners)

การพัฒนาผู้เรียนโดยการสร้าง พัฒนา หรือปรับเปลี่ยน กระบวนการทางความคิด (Mindset) นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจความต้องการของผู้เรียนอย่างถ่องแท้ การเข้าใจผู้เรียนนับเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการสร้าง พัฒนา หรือปรับเปลี่ยน กระบวนการทางความคิด ซึ่งการที่จะพัฒนานผู้เรียน โดยผ่านกิจกรรมการสร้างกระบวนการให้ให้ได้ผลดีนั้นอาจจำเป็นต้องศึกษาสำรวจข้อมูลของผู้เรียน เช่น พื้นฐานทางครอบครัว รูปแบบการใช้ชีวิต พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้าเรียน ความสามารถในการเรียนรู้ เป็นต้น เพื่อใช้ประกอบการคิดรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน สำหรับรูปแบบในการพัฒนา หรือปรับเปลี่ยน กระบวนการทางความคิดนั้นที่นิยมกันได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงที่ผู้เรียนสามารถสัมผัสได้จริง เช่น การทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และได้รับความเพลิดเพลิน (Edutainment) ไปพร้อมๆ กัน โดยอาจนำเทคนิคแบบผสมผสานทั้งรูปแบบดั้งเดิมและวิธีการที่ทันสมัยมาใช้ในการสื่อความหมาย และจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน เป็นต้น นอกจากนี้การใช้การเรียนรู้ในสถานศึกษาแล้ว การกลับไปค้นคว้าต่อที่บ้านผ่านทางเทคโนโลยีเครือข่าย ก็เป็นแนวทางที่น่าสนใจสำหรับการเรียนรู้จากที่บ้าน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และกลุ่มผู้เรียน

จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ที่ดีที่สุดก็คือ การปฏิบัติกับสิ่งของที่บุคลากรในสถาบันการศึกษาระดับ
อุดมศึกษาจะทำได้ก็คือ การกำหนดกรอบ ขอบเขต และเนื้อหาของกิจกรรมเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับ
ผู้เรียนในการศึกษา และการใช้ชีวิตในอนาคต ซึ่งการศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดย
การสร้าง พัฒนา หรือปรับเปลี่ยน กระบวนการทางความคิด (Mindset) นั้น น่าจะเป็นแนวทางในการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้แบบยั่งยืน

บรรณานุกรม

ธนู ชาติธนานนท์ (2552). ทักษะการสื่อสาร <Online Access 30/05/2558> เข้าถึงได้จาก <http://www.jitjai.com/2009/08/communication-skills.html>

Dweck, C. S. (2012). Mindset: How You Can Fulfil Your Potential. Constable & Robinson Limited.

